

A szakdolgozat tartalmi és formai követelményei

I. Szakdolgozatok elkészítésének alapelvei

1. Témaválasztás az oktatók által meghirdetett témában lehetséges. Mód van önállóan választott téma kidolgozására is. Ebben az esetben az önállóan választott témát a témavezetőnek választott oktatóval a hallgatónak kell egyeztetnie és jóváhagyatnia.
2. A hallgató a képzés egész területéről választhat témát, azzal a feltétellel, hogy az az iskolai, illetve az óvodai nevelés szempontjából releváns problémákat vet fel és elemez. Amennyiben a választott téma nem ilyen, akkor a jelöltnek szakmódszertani fejezetet kell csatolnia a szakdolgozatához (erről alább részletesen). A dolgozat címéből válják világossá, hogy a feldolgozott téma a tanító- illetve az óvodapedagógus-képzéshez kapcsolódik, azaz a címben tükröződik, hogy az az óvodapedagógusi, illetve a tanítói professzióra való felkészítés keretében íródott.
3. Prioritást élveznek az empirikus (tapasztalati alapú) szakdolgozati témák.
4. A hallgató a választott téma feldolgozásához témavázlatot nyújt be a témavezetőjének, feldolgozási menetrendet készít, amelyben megjelöli (a témavezetővel együtt) a feldolgozás időrendjét és a hallgató egyéb kötelezettségeit.
5. A hallgató a választott témának megfelelően szükség esetén kutatási hipotézist (hipotéziseket) fogalmaz meg és fogadtat el konzulensével, amelynek megfelelően folytatja le vizsgálatait.
6. A hallgatónak lehetősége van a választott témát megváltoztatni. A változtatást a hallgató a szakdolgozat leadási határidő lejárta előtti 6. hónap kezdetéig lehetséges (azaz ha a leadási határidő április 30., akkor a témaváltoztatás legkésőbbi időpontja előző év október 30-a). Új téma választása jelen követelmények (1)–(5) pontja alapján történhet.
6. Az egyes szakterületek meghatározhatják a szakdolgozatok javasolt és nem javasolt témáit.
  - 6.1. A vizuális nevelés területén nem javasolt teoretikus művészettörténeti, vagy műelemzési témák választása kivéve, ha azoknak a vizuális nevelés történeti tapasztalataival, vagy konkrét feladatok megoldási lehetőségeivel, illetve adott vizsgálat pedagógiai programjával van pontosan leírható kapcsolata.
7. A kutatási eredmények bizonyításához lehetőség szerint használjon statisztikai módszereket, a szemléletesség elveinek megfelelően készítsen grafikonokat, diagramokat, értelmező ábrákat.
8. A védéshez a hallgatónak lehetősége van PowerPoint bemutatót készíteni, amely a szakdolgozat védésének választható módja lehet (ezt a választását a hallgató a védés előtt

írásban közölje konzulensével).

9. A szakdolgozatban szereplő képanyag vonatkozásában meg kell jelölni a képeket, amelyeket a hallgató saját maga készített; illetve közölni kell a más forrásokból vett képanyag pontos fellelhetőségének adatait.
10. A szakdolgozat szövegébe illesztett kép- és ábraanyagból az számít be a szakdolgozat terjedelmébe, amelyet a témavezető a szakdolgozat gondolatmenete és tartalma alapján a szöveg szerves részének minősít (ilyen lehet például az az ábra, amelyet a szakdolgozó a szakdolgozatban elemez is).
11. A szakdolgozat tartalmazza mellékként a dolgozat legalább egy oldal terjedelmű idegen nyelvű tartalmi összefoglalóját.

III. Formai követelmények¹

A formai követelmények be nem tartása jegylevonással, illetve a dolgozat elutasításával járhat, ettől eltérni csak indokolt esetben lehet. További részletekről a témavezetőnél lehet érdeklődni.

1.1. A dolgozat terjedelme

– A szakdolgozat terjedelme legalább 50 000 n, legfeljebb 100 000 n üres karakterek nélkül (szóköz, tabulátor stb.) 12 pontos Times New Roman betűvel, másfeles sorközzel (ez kb. 30–35 oldal).

– A margók méretei:

2,5 cm: alul és felül, valamint jobb oldalon,

3 cm: bal oldalon.

– A terjedelemben nem számítanak bele a mellékletben szereplő táblázatok, ábrák, képek és az irodalomjegyzék.

– A szakdolgozatot nyomtatott formában **ÉS** elektronikus adathordozón (CD vagy DVD lemezen) is be kell nyújtani.

– A szakdolgozat mellé meg kell adni egy e-mail címet is, amelyre a témavezető és az opponens a véleményét elküldheti.

1.2. A szakdolgozat mellékletei

– A tanító- és óvodapedagógusjelöltnek azt is bizonyítania kell, hogy képes önállóan az elvégzett szak oktatásával összefüggő ismeretanyag szintetizálására és alkotó alkalmazására. Ez VAGY az iskolai, illetve az óvodai nevelés szempontjából releváns problémákat felvető és elemző

---

¹ Készült az SZTE BTK Magyar Nyelvi tanszéke anyagának felhasználásával

szakdolgozattal, VAGY a nem ilyen tematikájú szakdolgozathoz csatolt módszertani fejezettel teljesíthető. (A módszertani fejezet elkészítéséhez részletes útmutató áll rendelkezésre.)

A módszertani fejezetet a szakdolgozat végéhez illesztve, azzal egybekötve, a szakdolgozat mellékleteként kell benyújtani.

– A szakdolgozat értékelésre leadott változataiban szerepeljen egy második címlap, amely tartalmazza a következő nyilatkozatot:

Eredetiségi nyilatkozat

Alulírott _____ kijelentem, hogy ez a szakdolgozat teljes terjedelmében és minden eredményét tekintve a saját munkám, és nem tartalmaz olyan anyagot, amelyet már máshol tudományos munkaként (főiskolai, egyetemi szakdolgozat stb.) benyújtottam vagy valaki más benyújtott. Kijelentem, hogy hűen és pontosan idéztem a forrásaimat, minden esetben hivatkoztam a felhasznált könyvekre, folyóiratokra, kiadatlan kéziratokra, az Internetről letöltött anyagokra és a téma szempontjából meghatározó szóbeli segítségre.

Kecskemét, 200.....

.....

szakdolgozatíró aláírása

2. A dolgozat szövege

2.1. Hivatkozások. A szövegbeli hivatkozás a szerzők vezetéknevét tartalmazza zárójelbe tett évszámmal vagy évszámmal és oldalszámmal, pl. „Simonyi (1881) csoportosításában...” vagy „Antal (1961: 92) szerint...” (Elengedhetetlen az évszámot követő kettőspont után és az oldalszám előtt a szóköz!). A szerzők nevének KISKAPITÁLIS KIEMELÉSE kerülendő (a természettudományos dolgozatok esetében ezzel szemben lásd: 3. melléklet). Ha egy szerzőnek több, azonos évben megjelent művére hivatkozunk, ezeket az ábécé betűivel különböztessük meg egymástól, pl. „Ferenczi (1974a, 1974b)”.

2.2. Idézés. Ha valamilyen munkából szó szerint idézünk, az idézetet mindig idézőjel közé kell rakni. A szó szerinti idézés legfeljebb néhány mondat legyen, hosszabb részeket saját szavainkkal foglaljunk össze. Mindkét esetben meg kell adni a szerzőt és a forrást oldalszámra pontosan. Az oldalszámoknál az ismétlődő tízeseket és százásokat nem kell kiírni: 4–8, 12–8, 123–34; de: 12–23 (mint látható, az oldalszámok közé hosszú kötőjelet kell tenni!).

2.3. Kiemelések. Csak a *nyelvi adatokat* és az esetlegesen *említett kötetcímekeket* írjuk *dőlt*

betűvel, de sortagolással elkülönítve (azaz külön sorban) a nyelvi adatok se dőljenek. Kivételesen a különtagolt részben is lehet a nyelvi adatot dönteni, ha az kontextusba van ágyazva. Egyéb tartalmi kiemelésre a ritkítás használható (Formátum/Betűtípus/Térköz és pozíció/Betűköz/Ritkított–Mértéke: 3 pt).

– A dőlt betűs szavakhoz tapadó központoszási jelek maguk is *dőljenek!* Az oldalszámok (23–34. o.) és az évszámok (1967–1978), valamint többszerzős könyvek szerzőinek a neve közé (Kiss Jenő–Pusztai Ferenc) nagykötőjelet kell tenni. Ez a kiskötőjel hosszának kétszerese: a billentyűzeten beüthető pl. Ctrl–Num-.

2.4. Lábjegyzetek. Lábjegyzetbe kerülhet minden olyan adat, kiegészítő információ, amely a főszöveghez nem tartozik szorosan hozzá, elhagyása azonban fontos információktól fosztaná meg az olvasót. Adatok, bizonyítások ne kerüljenek jegyzetbe.

3. Az irodalomjegyzék

– A dolgozat végén IRODALOM cím alatt adjuk meg a dolgozatban említett művek adatait. Ide csak a ténylegesen hivatkozott munkák kerüljenek. Ez legalább 10 tételből álljon.

– A szerzőknek, szerkesztőknek a vezeték és az *utónevét* is közöljük.

– A szerző(k) neve és az évszám közé nem kell központoszási jel. A címeket (az alcímeket is beleértve) kettőspont előzze meg.

– A címet, a helyet és a kiadót vessző különítse el egymástól.

– A szerzők felsorolásában az ábécérendet, egyazon szerző művei között pedig az időrendet kövessük.

– A kötetcímek (könyv- és folyóiratcímek) dőljenek, a köteten belüli címek maradjanak kiemeletlenül.

3.1. Könyv: A *kiadót* is fel kell tüntetni!

– Az esetleges kötetszámok vessző nélkül, félkövéren kövessék a kötetcímet:

Bálint Sándor 1957: *Szegedi szótár I–II*, Budapest, Akadémiai.

– Külföldi szerzők esetén az első szerző nevét magyaros sorrendben, a többiét eredeti sorrendben adjuk meg:

Chomsky, Noam–Morris Halle 1968: *The sound pattern of English*, New York, Harper and Row.

3.2. Többszerzős könyvben olvasható írás: a kötetbeli cím és a kötet cím közé kérjük a *szerkesztő(k)* nevét is kiírni.

– Az IRODALOM-ban az oldalszámok az írás teljes terjedelmét közöljük. (A konkrét oldalszámutalások a cikk szövegében legyenek!):

B. Lőrinczy Éva 1962: A határozó, in Tompa József szerk.: *A mai magyar nyelv rendszere II: Mondattan*, Budapest, Akadémiai, 162–259.

Országh László 1966: A mai angol szótáriróadalom, in Országh László szerk.: *Szótártani tanulmányok*, Budapest, Tankönyvkiadó, 341–67.

3.3. Egyszerős könyvben olvasható írás: abban különbözik a többszerzősbelitől, hogy az „in” után rögtön a kötet cím következik. Az oldalszámok az írás teljes terjedelmét közölik. (A konkrét oldalszám utalások a dolgozat szövegében legyenek.):

Esterházy Péter 1986: A próza iszkolása, in *Bevezetés a szépirodalomba*, Budapest, Magvető, 8–153.

3.4. Folyóiratcikk: nincs „in” (ez különíti el az egyszerős könyvben olvasható írástól), és nem kell sem a szerkesztő, sem a hely, sem a kiadó, de kevésbé ismert folyóiratok esetén megadhatók. A évfolyamszám vessző nélkül kövesse a folyóirat címet. Az oldalszámok az írás teljes terjedelmét közölik. (A konkrét oldalszám utalások a cikk szövegében legyenek.):

Barna Ferdinánd 1867: Észjárati találkozások a magyar és finn nyelvben, *Nyelvtudományi Közlemények* 6, 70–101.

Ha a folyóiratnak egy évben több száma jelenik meg, és minden szám oldalszámozása előlről kezdődik, az évfolyamszámhoz törtvonallal a szám számát is írjuk hozzá.

Szathmári István 1995: A *csak* helye a mondatban, *Édes Anyanyelvünk* 12/1, 9.

3.5. Sorozatok

3.5.1. Folyóiratszerű sorozat. Ha egy sorozat csak a megjelenés rendszerességében különbözik a folyóiratoktól, akkor a benne megjelent cikkekre ugyanúgy hivatkozunk, mint a folyóiratbeliekre.

3.5.2. Monográfia-sorozat. A sorozat neve és a kötet szám alapján számon tartott kiadványok adatait a következőképp adjuk meg:

Károly Sándor 1958: *Az értelmező és az értelmezői mondat a magyarban* = *Nyelvtudományi Értekezések* 16, Budapest, Akadémiai.

3.5.3. Egyéb sorozat. Nem szükséges a sorozat címét kiírni, ha a kötet gerincén a sorozat neve és a kötet szám helyett a szerző/szerkesztő neve és a kötet címe van feltüntetve, vagy ha a sorozat nincs számozva. Az ilyen, elhagyható sorozatcím a könyv címe után adható meg zárójelek között, dőlt betűs kiemelés nélkül.

Vekerdi József szerk. 1982: *Mesefolyamok óceánja: Válogatás a szanszkrit elbeszélési irodalomból* (A Világirodalom Klasszikusai), Budapest, Európa.

3.6. Kézirat: kéziratnak minősül minden akár gépelt, akár nyomtatott írás, amelyet még nem tettek közzé. A dőlt betűs cím után közölik a kézirat jellegét (pl. „doktori értekezés”), majd írjuk ki, hogy „kézirat”, és hogy hol lehet hozzáférni (pl. „Kecskemét, KF TFK Nyelvészeti és Irodalomtudományi Intézet”).

3.7. Szótárak, lexikonok: megadjuk a szerkesztő vagy főszerkesztő nevét, a szótár pontos címét, és a megjelenés évét vagy éveit:

TESZ = Benkő Loránd szerk. 1967–1976: *A magyar nyelv történeti-etimológiai szótára*, Budapest, Akadémiai.

Ha ismerjük a szótár vagy lexikon szócikkének szerzőjét, akkor a szerzőre és a címszóra hivatkozunk:

Lőrincze Lajos: nyelvi norma, in Grétsy László–Kovalovszky Miklós szerk. 1985: *Nyelvművelő kézikönyv II*. Budapest, Akadémiai, 334–6.

3.8. Internetes források: Megadjuk a forrás honlapjának nevét, az internetes elérhetőségét, és a letöltés időpontját:

Idegennyelvi Továbbképzőközpont, Magyar mint idegennyelv, egynyelvű vizsga.

<http://www.itk.hu/origo/magyar/> (2007. december 8.)

Az internetes források megadása során a Windows elhelyez a dokumentumban egy hiperhivatkozást (Hyperlink), amely minden esetben visszaállítja az internetes cím betűszínét kékre. Javasoljuk, hogy az internetes címek hiperhivatkozásait szüntessék meg², vagy fekete-fehér nyomtató esetén a nyomtatási panelen állítsák be *Az összes szöveg nyomtatása feketén* menüpontot.

---

² Ennek módja: az Eszközök eszköztár Beállítások pontjában a Megjelenítés fülön be kell jelölni a Mezőkódok elemet. Majd a minden rejtett kódot mutató nézetet be kell kapcsolni (az eszköztárat mutató ikonok között a paragrafus jelre kattintva), és a mezőkódokat is láthatjuk. A Hyperlink kapcsos zárójelei közül másoljuk ki az internetes címet, és után töröljük a Hyperlink-et teljes egészében.

4. Belső címlap: Fejléc: 9 pt, középre; cím: 14 pt középre; szerző és témavezető (balra), datálás (középre): 12 pt

<p style="text-align: center;">Kecskeméti Főiskola Tanítóképző Főiskolai Kar Nyelvészeti és Irodalomtudományi Intézet</p> <p style="text-align: center;">A kisgyermekkor fogalmazások jellemzői – szakdolgozat –</p> <p>Készítette: Kis Péter IV. tanító Témavezető: dr. Nagy Pál főiskolai docens Kecskemét, 200_</p>

III. A szakdolgozat egy lehetséges szerkezete (félkövéren szedve a kötelező szerkezeti egységek)

– **FEDŐLAP**

– **NYILATKOZAT:** a dolgozat eredetiségének igazolása

– **TARTALOMJEGYZÉK:** fejezetek, alfejezetek számozása és címe és oldalszáma

– **TÁBLÁZATOK, KÉPEK ÉS ÁBRÁK JEGYZÉKE** (amennyiben vannak a szövegben)

– **KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS:** ha vannak külső segítők munkatársak, ajánlott

1. BEVEZETÉS:

1.1. Célmegjelölés

1.2. Előzmények: A témával kapcsolatos szakirodalom ismeretében tett megállapítások

1.3. Kutatási hipotézis megfogalmazása (amennyiben szükséges a dolgozat témájának megfelelően)

2. TÉMAKIFEJTÉS (a témának megfelelően, egy lehetséges megoldás az alábbi)

2.1. A téma szakirodalma alapján elvégzett elemzés

2.2. Kutatómunka bemutatása és kifejtése

2.3. A kutatómunka eredményeinek elemzése, értékelése, bizonyítás.

2.4. A kutatási hipotézisek teljesülése.

3. KÖVETKEZTETÉSEK/ÖSSZEFOGLALÁS (a témának megfelelően, egy lehetséges megoldás az alábbi)

3.1. A kutatás közvetlen tanulságai

3.2. Jövőkép

4. BEFEJEZÉS / ZÁRSZÓ

5. IRODALOMJEGYZÉK

6. FÜGGELÉK

Ehhez lásd: 3. melléklet vonatkozó részei.

Kecskemét, 2008. április 3.